



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1781**

**VD18 13322648**

§. 5. Lignii & aliorum iudicium de hisce propositionibus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)



Sæc. XVII., libertate concordiam deinceps agno-  
 A. C. 1691., scet quisquis Catholice sentiet, &  
 „pestiferam peccati Philosophici do-  
 „ctrinam ejurabit. „

## §. V.

*Lignii & aliorum judicium de his  
 propositionibus.*

Quamprimum Lignius a personato Arnaldo septem hæc propositiones unacum literis, in quibus illum Impostor suum *Filium charissimum* appellabat, recepit, mox consultatione cum Laleo & Rivetto habita, uniuscujusque responsum atque judicium expetebatur: Scripserat Lignius die secunda Novembris epistolam, in qua præcoci impetu ementito Arnaldo significabat, quod suo judicio verissima quidem & summe orthodoxa sit doctrina harum Thesium, nimis tamen cruda pro illis, qui nonnisi in Scholarum idiomate enutriti essent. Ceterum Laleum & Rivetum ejusdem cum Arnaldo sententiæ esse, nec minori odio ejusmodi loquendi modos, quos Scholastici ad sedandum Sorbona furorem adhibent, detestari ajebat. Eadem quoque die Laleus ad fictum hunc Arnaldum datis literis hæc effatus est, „Utinam ea esset temporis ratio, ut  
 „libere



„libere sicut S. Augustinus, loqui pos- Sæc. XVII.  
 „sem, fateor, præsentis temporis, re- A. C. 1691.  
 „rumque vicissitudines non satis esse  
 „cognitas, ut de iis iudicium ferre  
 „possem; ceterum caute præveniamus  
 „horam a Deo datam: crediderat e-  
 „tiam Gilbertus, tempus adhuc sup-  
 „petere, contrarium tamen ostendit  
 „eventus: „ in alia epistola die prima  
 Februarii ad personatum Arnaldum  
 data Lignius hæc perscripserat: *Er-  
 gone nunc haud amplius verum erit, quod  
 Molinistarum gratia sufficiens sit error, &  
 illa Thomistarum sit insania? Quid sibi  
 volunt novæ hæc decisiones gratiæ sufficientis?*  
 Præter hæc, pluresque alias literas,  
 quas Lignius, Rivettus, & Laleus ad  
 fictum Arnaldum dedere, insuper die  
 secunda Novembris circa septem has  
 theses suum transmiserunt iudicium:  
 & quidem circa primam thesin censue-  
 runt, „quod hæc thesis contineat S.  
 „Augustini, ipsiusque Evangelii do-  
 „ctrinam, si intelligatur de potestate,  
 „quæ complectitur id omne, quod ad  
 „operandum est necessarium. Ita in-  
 „telligendus S. Augustinus, dum in li-  
 „bro de Gratia & libero arbitrio de S.  
 „Petro ait: *putabat posse, quod in se-*  
 „*metipso sentiebat se velle, & Joann. cap.*  
 „15. *Christus ait: nihil sine me pote-*  
 „*stis facere, nisi ego vos faciam & velle*  
 „& agere: „ De



Sæc. XVII

A. C. 1691.

De secunda thesi ita iudicabant:  
 „Hæc doctrina vere est doctrina S. Au-  
 „gustini, qui a statu naturæ corruptæ  
 „gratiam sufficientem Molinisticam ex-  
 „cludit, de qua secunda hæc thesis  
 „est intelligenda, uti ex tertia conclu-  
 „ditur. De hac gratia noster Estius  
 „in 3. Cap. Apoc. v. 20. dixit, quod  
 „sana doctrina ejusmodi gratiam non  
 „admittat: Vid. censuram Duacensem  
 „contra secundam Assertionem. „ Circa  
 „tertiam thesin sequens tulerunt judi-  
 „cium: „Utinam hoc verbum: *sufficiens*  
 „nunquam in Scholas juxta plurium  
 „Thomistarum explicationem fuisset  
 „invectum: verum enim est, quod lon-  
 „ge aliud, quam ipsi intendunt, expri-  
 „mat; quamvis enim dici possit, quod  
 „hæc gratia sit sufficiens, ut det poten-  
 „tiam proximam, quæ nil aliud est,  
 „quam simplex potentia naturalis, ni-  
 „hilominus sola hæc gratia vere non  
 „sufficit ad agendum, quapropter no-  
 „stra Censura Duacensis se melius ex-  
 „plicat, dum circa secundam assertio-  
 „nem dicit, quod auxilium sufficiens  
 „sit id, quo posito opus non habemus  
 „ullo alio auxilio ex parte Dei, & sic  
 „hoc auxilium est idem ac gratia effi-  
 „cax: haud immerito igitur hujus the-  
 „sis Author dicit, quod gratiæ suffi-  
 „cientis idea etiam in sensu Thomi-  
 „starum



„starum Divo Augustino & purioribus Sæc. XVII.  
 „Ecclesiæ sæculis fuerit incognita, ubi A. C. 1691.  
 „agebatur de Salvanda hominis liber-  
 „tate; hæc enim gratia ad hoc non  
 „est necessaria; quamvis fatendum sit,  
 „quod veritatem non lædat, dummodo  
 „huic verbo: *gratia sufficiens* abjudice-  
 „tur sensus, in quo eam intelligunt  
 „Molinistæ. „

Thesin quartam a nullo in contro-  
 versiam duci posse, censebant.

Ad quintam vero responderunt, do-  
 ctrinam, qua nullam juris naturalis  
 ignorantiam a peccato excusare ad-  
 struitur, sicut re ipsa a *Philosophico* non  
 „excusat, esse doctrinam sanam, a SS.  
 „Augustino, Bernardo, Thoma, &  
 „plurimis maximi nominis Doctoribus  
 „antiquis clare traditam. „

De sexta Thesi judicarunt, quod  
 ea, sicut illius Author ait, intelli-  
 genda sit de illa indifferentia, per quam  
 anima æque se posset determinare ad  
 bonum & ad malum, perinde ac si sem-  
 per haberet gratiam, qua pro suo ar-  
 bitrio uteretur: hoc autem jure ne-  
 gatur; manifestum enim esse, quod  
 gratia desit ei, qui Deum non cogno-  
 scit: „Nec necessariam, prosequuntur  
 „illi, censemus distinctionem sensus *com-*  
 „positi & *divisi*, nec id, quod de iudicii  
 „indifferentia dicitur; quin etiam sine  
*Hist. Eccles. Tom. LXVI.*      B      „his



Sæc. XVII. „his omnibus Divus Augustinus, &  
 A. C. 1691. „post ipsum Ecclesia omnes hostium  
 „suorum assultus retundere, & liber-  
 „tatem cum gratia perfecte conciliare  
 „noverat. „

„Denique de septima thesi judica-  
 „runt, quod sicut ea justum horrorem  
 „necessitatis *naturæ*. & immutabilita-  
 „tis, utpote libero arbitrio contrariæ  
 „ostendit, ita veritati consona sit, qua-  
 „tenus asserit, omnem aliam necessi-  
 „tatem nullatenus libertati officere: ta-  
 „lis est necessitas, quam Scholastici  
 „appellant infallibilitatis, seu meræ con-  
 „sequentia, necessitatem hypotheti-  
 „cam &c. qualis est ea, quam Inno-  
 „centius I. Papa in sua epistola ad  
 „Carthaginense Concilium admittit,  
 „dicens: *Neesse est enim, ut quo auxi-*  
 „*liante vincimus, eo iterum non adjuvante*  
 „*vincamur.* Pronuntiato hoc iudicio hi  
 Doctores suam epistolam absolvebant  
 additis hisce verbis: *Hæ septem posi-*  
 „*tiones de gratia, de peccato Philosophico,*  
 „*& de libertate humana doctrinam conti-*  
 „*nent vere Augustinianam & orthodoxam,*  
 „*ac proinde, nulli censuræ obnoxiam, ita*  
 „*censent, & testantur Laleus. Rivettus,*  
 „*& Lignius,* hoc insuper iudicium suo  
 „chirographo approbarunt Gilbertus,  
 „Malpesius uterque Bruneau, Basi-  
 „lius du Bron & Ægidii Witte, Dua-  
 „cen-



„censes Doctores. Transmisso ad fictum Sæc. XVII.  
 „Arnaldum hoc iudicio Lignius insu- A. C. 1691.  
 „per die quinta Novembris ad eundem  
 „hæc perscripsit: Nescio, an explicatio  
 „nostra ad theses propositas tibi probabi-  
 „tur: majore cum energia locuti fuif-  
 „semus, nisi Laleum & Rivettum se-  
 „quentes absterruissent rationes. I. Quia  
 „horum neuter efficacius se explicare po-  
 „tuissent, quin gratiæ Christi hostibus an-  
 „sam præberent, ut nos contradictionis,  
 „ne dicam quid pejus, arguant; postquam  
 „enim Gilbertus, ex Jesuitarum rabie  
 „Duaco excedere jussus erat, paulo-  
 „post hi duo Doctores gratiam effica-  
 „cem & sufficientem in sensu Thomista-  
 „rum scriptotenus profiteri compulsi  
 „sunt. II. Quia Laleus & Rivettus in  
 „suis lectionibus gratiam juxta Tho-  
 „mistarum idioma explicarunt, hinc  
 „Molinistæ absdubio eos traducerent  
 „tanquam Viros, qui haberent *pondus*  
 „& *pondus*. III. Quia explicatis hisce  
 „thesibus nostrarum partium esse cen-  
 „suimus, ut earum censuram præpe-  
 „diamus; nemo enim adeo temerarius  
 „erit, ut theses a Thomistarum doctri-  
 „na haud discrepantes censuris perstrin-  
 „geret, nisi novas, ineptas & D. Au-  
 „gustino incognitas phrasas adhiberet,  
 „& quia thesium Auctor juxta ejusdem  
 „Doctores & totius venerandæ antiqui-  
 „tatis



Sæc. XVII. „tatis mentem loquitur. IV. Quia in  
 A. C. 1691. „nostra explicatione non recessimus  
 „a modo, quo tu mentem tuam in dis-  
 „sertatione tua Theologica, & Wend-  
 „rokius in suis notis ad Montalti  
 „Epistolas explicavit. „

## §. VI.

*Aliae horum trium Doctorum pro-  
positiones.*

*Argentre*  
*l. c.*

Pariter Molinistæ ex trium horum Do-  
 ctorum epistolis viginti & unam  
 propositiones extraxere, quarum pri-  
 ma erat hæc: „Libertas indifferentiæ  
 „in natura corrupta est nil nisi Chimera  
 „& humanum inventum, seu Pelagianæ  
 „Philosophiæ reliquiæ.

II. „Sine gratia efficaci non solum  
 „nihil boni agimus, sed nequidem a-  
 „gere possumus, & qui contrarium te-  
 „net, est Semi-Pelagianus. „

III. „Circa gratiam sufficientem  
 „existimo, quod quidam Vir doctus de  
 „ea vere judicaverit, dicendo, Moli-  
 „nistarum gratiam sufficientem esse er-  
 „rorem (ego autem dico esse hæresin)  
 „& Thomistarum esse insaniam. „

IV. „Nullus infidelis potest crede-  
 „re, nisi per gratiam, quæ cor ejus  
 „immutat, ut facit, ut ab infidelitate  
 „ad fidem transeat: certum est, quod  
 „hanc